

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 — h
štet 6, 50
mesec 2, 20

V upravnih prejemah:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 — h
štet 5, 50
mesec 1, 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Maročno in inserate
sprejema upravnštvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 188.

V Ljubljani, v ponedeljek, 18. avgusta 1902.

Letnik XXX.

Delavstvo v Trstu.

Trst, 17. avg.

Novi namestnik tržaški hoče še bolj podpirati Lahe, on hoče združiti delovanje vlade z laškim stremljenjem — to so moderna naziranja dr. Körberja po zadržilu »Piccolevega« zaupnika iz ministerstva. — »Progressova« stranka, ki je sedaj v Trstu na krmilu, trudila se je že od nekdaj, da bi bila privabila v Trst kolikor mogoče mnogo laških podanikov, ki naj bi pomagali dajati Trstu laško lice in ki naj bi podpirali stranko v nje stremljenjih ob volitvah in drugih političnih nastopih. Tako stremljenje je v velikem nasprotju z interesi tukajšnjega prebivalstva, kakor tudi z interesi naše države, in priti mora prej ali slej do reakcije, ker laški podanik, takozvani »regnicoli«, strada v Trstu, denar pa pošilja svoji družini v Italijo, kar gotovo ne povpešuje blagostanja tukajšnjega prebivalstva in tudi ne more biti posebno velika državna korist, ako gre v naši državi prisluženi denar v ptujo državo. — In tako stremljenje naj podpira tudi naša vlada. Mi smo do sedaj mislili, da tega ni delala; ker nam pa prihajajo zahteva kar iz ministerstva samega, da stremi dr. Körber za tem, da bi združil delovanje vlade z laškim stremljenjem, imamo pred očmi sliko, kakoršno nam najlepše opisuje tržaški neodvisni socijalistični laški list »Il Sole«, ki piše v svoji številki od minolega petka:

»Zadnja stavka kavarnarskih uslužbencev nas sili, da si ogledamo še drugo stran tržaškega delavskega življenja. V Trstu ni še nikomur in nikdar padlo v glavo, da bi bil varoval koristi domačinov pred poplavo ptujega elementa. Od 500 kavarnarskih uslužbencev je 480 ptujcev in samo 20 domačinov in v tem razmerju so delavci v vseh tržaških delavskih strokah. Vsa podjetja so polna ptujih delavcev, a naši delavci so brez dela in stradajo. Ako hočete dobiti čisto sliko o naših razmerah, poglejte samo podjetje Facanoni. Vsi delavci pri tem podjetju so iz Milana, izjeme našteješ lahko na prstih ene roke. V ladjetesalnici sv. Marka, v podjetju torej, ki je vzraslo z avstrijskim denarjem in ki je na pol vladno — so vsi delavci ptujci. V vseh podjetjih in napravah magistrata: ptujci; v vseh zasebnih delavnicah:

ptujci; v novi luki: ptujci. Laški podanik je celo nadzornik nad delavci, da more zastopati domačine.

Radi naših posebnih političnih tržaških razmer prikrade se ves ta ptuji element k nam, a kmalu že ukazuje tu in gospodari. Domačini pa so prisiljeni s prekrizanimi rokami gledati, kako jih slačijo ptujci. Prej so bili domačini tu doma, a sedaj so domačini tu gostje, ki so laškim podanikom le v napotje in v nadlego. Ptujec ima tu v preobilici kruha, in to zlorablja v svoji preobijestnosti.

Do kdaj bodo še trajale take razmere? Kdaj pridejo vendar do prepričanja, da morajo v Trstu dajati kruh najprej domačinom in še le, kar ostane, naj dajo ptujcem? — Da bi domačine, katere pade tu iz službe radi ptujih delavcev, vsaj tako sprejemali v drugih krajih, kakor sprejemajo tu ptujce, ali ne: naši delavci, ki so šli iskat kruha k nesreči v Italijo, znajo, na kak barbarški način so jim vračali v Italiji beli tržaški kruh in kako so jih v Italiji metali povsod skozi vrata.

Tako piše »Il sole«, ki ni še nikdar drhnil besedice proti laškim podanikom »regnicolom«. In če je že to laško glasilo tako odločno nastopilo proti laškim podanikom, koliko večja je dolžnost naših državnih poslancev, da preprečijo Körberjeve namene, da prisilijo vlado, naj skrbi najprej za lastne državne koristi, za koristi lastnih podanikov, in potem še le, če že ne more drugače, za koristi nje zavezance.

Kakor stoji dandanes stvari, ne mislijo poklicani faktorji na to. Oglejmo si samo kričeči slučaj pri električnem tramvaju. Belgijsko akcijsko društvo je dobilo koncesijo za tramvaj v našem mestu samo s tem pogojem, da bo imelo v svoji službi samo naše državljane, in vendar ima »regnicole«, še celo kontrolor tega podjetja je »regnicole«. In dasi so pred par leti štrajkujoči delavci odločno zahtevali v svoji spomenici, da mora družba odsloviti tega nadzornika vsled njegovega nečloveškega ravnanja s podrejenimi uslužbenci, vendar je ta »regnicole« še dandanes na svojem mestu.

Dasi ni zakona pod božjim solncem, ki bi mogel zabraniti Slovencu rabo materinega jezika, vendar je pri tej ptuji družbi prepovedano uslužbenem govoriti slovensko. Delavca, ki je čital »Edinost«, so kar na hip

zapodili iz službe. In zakaj to? Ker družbi ne nasprotujejo v to poklicani faktorji!

Lep dokaz solidarnosti z našimi delavci podali so nam laški podaniki ob priliki zadnje stavke kavarnarskih uslužbencev. Kakor hitro so naši zapustili delo, bili so na njih mestu že laški »regnicoli«. In po končani stavki ostali so naši na cesti, a »regnicoli« lepo v službi, tako, da ti je že na prvi mah jasno, da je bila vsa stavka vprizorjena jedino iz grdega namena: izpodrinuti iz službe naše domačine in nadomestiti jih z »regnicoli«.

In kdo podpira v Trstu najbolj »regnicole«? Prva pot jim je, kakor hitro pridejo v Trst, na magistrat, kjer jim koj odkažejo delo. Ali ne le to, da jim gredo povsod na roko, da jih sprejemajo z odprtim srcem in rokami, kakor sprejema le brat brata, plačujejo jih tudi boljše, nego domačine. Ako ima domačin 90 kr. mezde, plačujejo pri istem delu »regnicolu« 1 gld. 10 kr., dasi je povsod znano, da naš človek naredi več, nego dva, celo trije laški podaniki.

In dr. Körber obljublja, da bo še bolj podpiral Lahe v njih stremljenjih. Slovenski poslanci, podpirajte ga tudi vi! Cemu naj jedo naši v Trstu kruh, naj ga gredo rajše iskat, kamor ga hodijo že toliko let, v Ameriko; čemu naj jedo kruh v naši, po ogromni večini slovanski državi, kjer ne le, da nimajo nobenih pravic v šoli, kjer niti Boga ne smejo moliti v materinem jeziku, prepovedano jim je celo na ptujih podjetjih slovenski govoriti.

V Ameriki ni tako. V Ameriki, ki ni slovanska, ostane slovenski delavec zvest sin svojega naroda, a v Trstu, ki je v tej po ogromni večini slovanski državi, iz ne veriti se mora, če hoče jesti v Trstu kruh, prej ali slej, ker prej ali slej ga potuji Lah s pomočjo laških podanikov in s pomočjo naše preslavne — vlade!

Konference v Ištu.

V soboto so bile završene nagodbene konference obeh ministerskih predsednikov. O izidu teh dogovorov niso znane sicer nikake podrobnosti, a gotovo je, da vspeh ni mnogo ugodnejši, kot se je preje napovedovalo. Presenečenja nismo doživeli sedaj še nobenega. — Skupna avdijsca obeh kabinetnih načelnikov pri cesarju je trajala dobri dve uri. Pri razgovoru sta Koerber in Szell

omenila vse točke nagodbenega, oziroma carinskega načrta, glede katerih se ne moreta zediniti, ter povedala vsak svoje zahteve. Določilo se je pa pri tej avdijsci edino le to, da se morajo takoj zopet pričeti obravnave z vsemi resortnimi ministri in strokovnimi poročevalci na Dunaju ali v Budimpešti, ter sklenilo, da se ta pogajanja z ozirom na zelo kratko dobo prično že 22. avgusta. — Pozneje sta ministerska predsednika sicer zelo prijateljsko občevala ter se tudi skupno podala na izprehod, o stvari sami se pa oficijelno nista več razgovarjala. Szell se je že z večernim vlakom preko Dunaja povrnil v Budimpešto. — Vsech takozvanega »kronskega sveta« je bil torej negativen, soditi se pa sme, da sta oba ministerska predsednika prejela od vladarja obširnih navodil za nadaljnja pogajanja.

Socialnodemokratski strankarski shod v Ustju.

Dne 15. t. m. se je pričel, kot smo že omenili, v Ustju ob Labi strankarski shod avstrijske soc. demokracije, na katerem so razun Čeha Nemca zastopane po 130 delegatih le nemške organizacije. Shodu predsedujeta Popp in Schramel. Poročilo o poslovanju strankinega vodstva je bilo zelo kratko. Dohodki so znašali do 1. jul. letos 60.758 K, stroški 54.860 K, ki so jih porabili večinoma različni vodje; strankarski davek je uveden v 563 krajih in 1282 organizacijah. Daljša debata se je razvila o predlogu bolj mejnarodnih sodrugov, naj bi se le izjemoma sklicevali le nemški strankarski shodi, kateri predlog je z največjo odločnostjo pobijal Pernerstorfer. Njemu je dunajski delegat Brod očital, da se ne more ločiti od prai matere Germanije. Pernerstorfer se je skušal zagovarjati s tem, da mnogi nemški sodrugi smatrajo pojem internacionalizma za breznarodnost. Na tem stališču pa soc. dem. poslanci ne morejo vztrajati, ker se bodo morali v kratkem pečati z narodnostnim vprašanjem v parlamentu. — Konečno je obveljal predlog Dunajčanov, ki zahteva, da se po redu sklicujejo nemški strankarski shodi. — Nadalje je bila na priporočilo dr. Adlerja soglasno sprejeta ostra resolucija v zadevi avstro-ogrške nagodbe proti Mažarom ter izjava za stavkujoče v Galiciji. — Živahen razgovor je bil drugi dan zborovanja o parla-

LISTEK.

Spomini na sv. deželo.

Piše Ivan Knific.
(Konec.)

XXII.

»Odpustki.« — Na oslu in pod oslom:

Betlehem šteje krog 8000 prebivavcev, ki so večinoma vsi kristjani. Kot posebnost naj omenim, da je turška vlada že pred mnogo leti strogo prepovedala Judom naseliti se v Betlehemu. Zato ne vidiš nikjer nobenega krivonosca.

Betlehemčani se pečajo največ z izdelovanjem »odpustkov«. Betlehemske blago slovi po svetu kot ribniška »süha roba«. Mnogo domačinov trguje s temi pridelki po vseh večjih evropskih mestih. In kar je tudi nekaj vredno: ti »odpustki« niso dragi, pa vendar čedno izdelani.

Brat Janez mi je nasvetoval trgovca

Dabruba, onega, pri katerem sem pustil svojega osla. Mož je govoril dokaj dobro nemški. Bival in prodajal je daljša v Opatiji; podružnico ima tudi na Dunaju. Imenoval me je po jutrovske navadi: »mein Vater«, kar me je presenetilo. Spomnil sem se, da so npr. tudi žrci misijonarja Knoblarja nazivali »očeta« in mu nadeli ime: Abuna (= naš oče) Soliman.

Predno sva začela izbirati, me vpraša: »Želiš dašo črne kave, mein Vater?« To je že tako navada pri Arabcih, da pred kupijo pijejo črno kavo; brez nje se ne prodaja in ne kupuje ničesar. Poleg kave mi prinese še kozarček onega žganega, o katerem pravijo nekateri, da »malo ga je koj jutraj dobro«. Pa res je šla kupčija vse bolj gladko. Nabral sem mnogo rožnih vencev, podobice, križcev itd. Dasi pa sem nakupil po svojih mislih mnogo preveč, mi je zmanjkalo blaga, da še sam nisem vedel kdaj in kako. »Odpustkov« ne boš nikoli nakupil preveč, mein Vater«, mi je zatrjeval trgovec, in prav je imel.

Blagoslove se take stvari kolikor mogoče enostavno; položiš jih na določene kraje, n. pr. na kraj Kristovega rojstva, na Božji Grob, na Kalvarijo, in obudiš namen. Mnogo pravih odpustkov se na ta način naveže na rožnevence in križce, odpustkov, kakršnih sicer ne dobiš nikjer.

Poslovil sem se od brata Janeza in od trgovca. Osedlal sem osla, ga zaježil in zavil proti domu. Komaj sva bila sto korakov od prodajalnice, ko zabredeva v gnečo, skozi katero se ne moreva preriti nikamor. Na glavnem trgu se je namreč pričel semenj; ljudstva se je zbralo veliko število.

Premišljeval sem, ali naj obrnem osla in jezdim po drugih ulicah, ali pa naj stopim raz osla in ga peljem za uzdo skozi množico, ko mi sivec sam reši uganko na jako neprijeten način. Pred nama je stal drug osel, zamišljen v svojo nesrečno usodo. Hanzel ga je menda nekaj sunil ali kali, kar je soseda razdražilo tako, da je začel biti s kopiti; udaril me je prav pošteno na nogo.

Ko se Hanzel vkljub temu ne gane, se sosed postavi na prednje noge in bije z zadnjima. To je mojega osla vendarle spravilo z ravnotežja, da se je vspel na zadnji nogi in začel rigati. Po vseh pravilih težnosti sem zdrnil raz cslav hrbet; v trenutku sem ležal na kamenitem tlaku. Pobral sem se sicer takoj, pa ljudje so me opazili; vse polno radovednežev se mi je smejala. Kaj sem hotel? Zgrabil sem osla in ga peljal pred Dabrubovo prodajalnico. Očedili so me in zopet spravili na osla. Trgovčev sin me je po drugih ulicah vodil skozi mesto do Rahe-linega groba. Kaj se romarju vse ne pripeti!

Po prašni cesti sva korakala z oslom proti Jeruzalemu. Še pol ure sva imela do mesta. Med tem časom se je nabralo nekaj črnih oblakov, in vtila se je huda ploha. Strehe nikjer nobene, da bi vedrila. Moker kot miš sem dospel do avstrijskega zave-tišča. Pri kosilu so se mi pa še smejali, ko sem pripovedoval, kaj sem vse doživel na poti.

54 30

mentarnem delovanju in strankarski taktiki. Vsa debata se je sukala okoli obstrukcije, za katero soc. demokratični poslanci niso. Pernerstorfer je dejal, da bodo nagodbo v parlamentu pobijali, a več ne morejo storiti, (klici: »Zakaj ne!«) ker nas je samo 10 od 424 poslancev. Delali bodo samo »pošteno politiko«. Obstrukcija je le tedaj umestna, če je zanjo masa ljudstva. (Ali je soc. dem. nima več?) — Nad tako taktiko so izražali nejevoljo razni delegati. Posebno hud je bil dunajski delegat Pölzer, ki je dejal, da se mora, če je nagodba res tako slaba, kot pravi resolucija in Pernerstorfer, pobijati z vsemi sredstvi. S takimi izjavami proti obstrukciji se napravljala slab vtis na prebivalstvo, ki bi nam bilo hvaležno, če preprečimo tak atentat, kot je nagodba. — Razprava o tej točki se je nato prekinila. V ožji odbor so bili izvoljeni: Adler, Ellenbogen, Pernerstorfer, Popp, Schuhmeier, Skaret, Tomschik in neka Boscchek. — Mej kontrolorje je prišel mej drugimi tudi graški Resel.

Ameriške grozovitosti na Filipinih.

Hudo obtožbo o postopanju vojaštva na Filipinih do predsednika so vložili v zadnjem času odlični ameriški politiki Charles F. Adams, Herbert Welsh, Karl Schurz, Moorefield Storey in Edwin Burit Smith. Obtožba pravi, da so bila vojna sodišča, ki so imela razsojati o najhujših zločinih, le gledališke vpriporitve; nadalje očita »papirnati vojni upravi«, da je lagala o resničnem položaju, da je zakrivala resnico in da je skušala na vse mogoče načine olepšati grozodejstva podivjanega vojaštva. Obtožba zatrjuje, da so vojaki na Filipinih že takoj v početku delali vse hujše stvari, kakor pa Španci na Kubi ali pa Angleži v Južni Afriki. Na dnevnem redu je bilo sistematično morenje ranjenih Filipincev, strašna koncentracijska taborišča, kojih umrle liste so skrbno tajili in skrivali, vodna metoda, ropanje in pobijanje, tortura zoper moške in žene, siloma izvršeno onečaščenje žen in deklet, justifikacija brez obravnave in brez velikih vzrokov, le na sum ali pa izpovedbe, izsiljene po torturi.

Tako se glasi obtožba uglednih mož, ki so pripravljali podatke dokaze za svoje trditve, ako imenuje predsednik v ta namen poseben tribunal. Z navedenimi ljudmi menda ne bo mogoče napraviti tako, kot so z generalom Milesom, ko je hotel le nekaj povedati, tudi jih ne bo mogoče osmešiti pred javnostjo.

Doslej sta trdila predsednik Roosevelt in njegov vojni tajnik Root, da se je prigodilo na Filipinih le nekaj izjemnih »razposajenosti in predrznosti«, obtožba pa obeta dokaze, da se je grozodejstvo vršilo sistematično. Ker so možje, ki so dvignili obtožbo, znani kot poštenjaki, jih ne bodo mogli kar tako odpraviti. Ker pa zahteva čast republike in armade, da se obtožba preišče ter da se krivci najstrožje kaznujejo, zato je baš sedaj pravi čas, da se dá priliko možem, ki so dvignili obtožbo, tudi dokazati, in potem naj se zgodi pravica. Na vsak način pa se bo moral odzvati na obtožbo predsednik Roosevelt.

Iz brzojavk.

Tajni svetniki so postali namestnika tirolski in dalmatinski barona Schwarzenau in Handel, ter šleski deželni predsednik grof Thun. — Burski generali na Angleškem. V soboto so došli v Portsmouth burski generali Botha, Dewet in Delarey. Navzoča množica jih je navdušeno pozdravila. Na krovu ladije »Nigeria« jih je sprejel Kitchener in predstavil Chamberlainu. Nato so takoj nadaljevali pot v London. Vaji mornarice niso hoteli prisostovati. — Pojasnila o južno-afriški vojski. V kratkem izide Krügerjev spis o povstanku, teku in koncu južno-afriške vojske. — Ruski car se v kratkem odpove vlad? »Morning Leader« je dobil vest iz Moskve, glasom katere je naznanil car svojim intimnim svetovalcem, da se odpove v korist bratu velikemu knezu Mihaelu Aleksandroviču. Poročilo pravi, da se to prav gotovo zgodi, če mu v septembru carica ne podari sina-prestolonaslednika. Vest v tej obliki je seveda povsem neverjetna. — Tientsin Kitajcem. Dne 15. avgusta so Kitajci zopet prišli v posest Tientsina. Znanje

nete imajo v oblasti le določen del mesta.

Razpor mej udeležniki macedonskega kongresa. Somišljeniki Sarafowa ter socialisti so ostavili zborovanje macedonskega kongresa ter osnovali nov kongres. Prvega se sedaj udeležuje 80, drugega 60 delegatov. Sarafowu očitajo, da o vporabi 250.000 frankov ni položil nikakega računa. — Guvernerja za Libanon iščejo že dalj časa evropski diplomatje v Carigradu. Ker jim sultanova vlada meče polena pod noge, vprašanja ne morejo rešiti.

Sprejem v gospodinjstvo šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Meseca oktobra se odpre peti tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom št. gg. sester iz reda sv. Franciške. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisa in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poudarja teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako veščajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter ravnanju z bolniki in z bolno živino.

Gojenke, ki se žele učitinemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privaditjo nemškemu jeziku.

Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 28 K, ali za ves tečaj 336 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10—12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priiskrbe v zavodu proti plačilu; če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.)

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo:

1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega oziroma vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenek;
2. znati čitati, pisati in računati;
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
4. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške;
5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

Prošnje za sprejem, katerim je treba priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se pošljejo

do 15. septembra t. l.

glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če pa bo v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, dne 15. julija 1902.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. avgusta.

Jubilej papeža Leona XIII. Po vsej škofiji (izvzemaš Ljubljano, kjer se je slavnost preložila na jesen) se je včeraj praznoval s cerkvenimi slovesnostmi ob velikem navdušenju vernikov jubilej papeža Leona XIII. Goreče molitve so se pred Najsvetejšim dvigale k Očetu luči in k Pastirju naših duš, naj ohrani, oživlja in varuje Leona XIII, ta čudež milosti božje na papeškem prestolu. Kot izraz udanosti in pokorščine do sv. očeta je odposlal prevzvišeni gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič v Rim naslednjo brzojavko:

Eminentissimo Cardinali Rampolla,

Roma, Vaticano.

Hodie in festo S. Iohachim, universa dioecesis Labacensis iubilaeum Summi Pontificis celebrat et quidem cum solemni missa,

convenienti sermone, adoratione Sanctissimi, oblatione oboli petrini et processione, quae Sanctitati Suae ad solatium afferendum nuncio simulque benedictionem apostolicam peto pro me, pro universo clero et populo fideli, praecipue pro filiis discipulis, qui pro dolor in dies magis magisque in omnimodam apostasiam labuntur.

† Antonius Bonaventura Episcopus.

Prevod bi se glasil: Njegovi eminenci kardinalu Rampolla, Rim, Vatikan. Danes na praznik sv. Joahima praznuje vsa ljubljanska škofija jubilej papeža in sicer s slovesno sv. mašo, primerno pridigo, z molitvijo pred Najsvetejšim, darovanjem za Petrov novič in procesijo, kar naznanjam Njegovi Svetosti v tolažbo ter prosim ob enem apostolskega blagoslova za-se, za vso duhovščino in verno ljudstvo, pred vsem pa za nepokorne sinove, ki se pogrezajo dan na dan na bolj v popolni odpad. † Anton Bonaventura, škof.

Cesarjev rojstni dan se je danes slovesno praznoval. V stolnici je daroval ob navzočnosti načelnikov uradov sveto mašo prevz. g. knezoškof dr. Jeglič. Z gradu so gromeli topovi. Z mnogih hiš plapolajo zastave.

Tržaški presv. škof dr. Franc Nagl pride v Trst 28. t. m. popoldne z vlakom južne železnice ob 5. uri 35 min.; intronizacija bo pa v nedeljo, 31. t. m., ob 9. uri popoldne.

S skupščine »Zaveze avst. jugoslovanskih učiteljskih društev«. Recite kar hočete, Luka Jelenec si zna pomagati! Ker ni mogel zlestiti v pravi parlament, raztrgalo se je v »Narodu«, da je zboroval v Trstu učiteljski parlament in Jelenec je bil zadovoljen, da je sploh v kakem parlamentu. V svojem pozdravu je Luka Jelenec povdarjal, da organizacija »naprednega« učitelstva stoji na »junaških nogah«. Da se te noge pričenejo malo majati, pokazala je tudi skupščina v Trstu. Treznije učitelstvo pač vedno bolj uvideva, da frazam »Učiteljskega Tovariša« ni povse verjeti. Luka Jelenec je naznanil, da je, kakor se je zgodilo lani, ko je izstopilo iz »Zveze« »Krčko učiteljsko društvo«, sedaj izstopilo tudi društvo »Narodna Prosvjeta« v Pazinu. Tajnik Drag. Česnik je dejal, kakor pravi »Edinost«: »Naši »Zavezi« se zaničljivo očita, da je le nekak privešek liberalni stranki, katera jo ima na vrhvi, kakor kakega kužeta. Povemo pa, da »Zaveza« ni in ne bo nikdar nobenistranski privešek, (Ali ne čita Česnik Učit. Tovariša?) pač pa za zahtevamo, da smo vselej in povsod enakopravni z drugimi stanovi, in naj si je tudi duhovski. Stališče, ki ga zastopa »Zaveza«, je in ostane: Narodna prosveta; svobodna šola; neodvisno, gmotno podprto učitelstvo. Kdor nas podpira v teh naših težnjah, s tem smo tudi mi, in če kedaj naši nasprotniki vsprejmejo naš program v svojega, potem se smejo nadejati, da postanemo celo njim — »privesek«. Tako radodarni so torej gg. napredni učitelji s svojimi »priveski«. To smo že mi vedeli iz dobe Dežmanove! Kranjski napredni učitelji pa so dobili na shodu primerno lekcijo. »Edinost« pravi, da se je o poročilu tajnika oglašil za besedo gospod Jožo Dubrovič, ki je odločno obsojal pisavo »Zavezinega« glasila »Učiteljskega Tovariša«, ki je vsprejemalo in priobčevalo dopise, katere so iz Istre pošiljali nekateri narodni indiferentisti med učitelstvom. Ti dopisi so bili naperjeni proti istrskim uzornim narodnim zastopnikom v deželnem zboru istrskem in proti učitelstvu, ki s temi poslanci soglašajo in jih podpira. »Učiteljski Tovariš« je nadaljeval s priobčevanjem takih dopisov tudi potem še, ko so se nekatera istrska učiteljska društva obrnila do uredništva s prošnjo, naj ne vsprejema v »Zavezino« glasilo dopisov ljudi, ki nimajo narodnega čuta. Govornik je pozival »Zavezo«, naj se ne meša v strankarske boje in naj ne bo ne liberalna ne klerikalna, ako hoče v resnici koristiti učiteljskemu stanu in svojemu narodu. Geslo »Zaveze« naj bi bilo: »mir, sloga, ljubav«. »Zaveza« naj vsprejema vse jugoslovansko učitelstvo in svoje okrilje, pa naj bo isto ka-

terege koli političnega prepričanja in naj po svojih glasilih ne žali oseb, ki so narodu koristne, in naj ne proslavlja nasprotnikov naroda! Ako se bo »Zaveza« držala teh načel, pa ne bodo društva izstopila iz nje, marveč bodo nova društva pristopila. E. Gangl se z g. Dubrovičem ni strinjal. Dejal je, da za istrskimi učitelji stoji nekaj »črnega«, ki hoče dobiti šolstvo v svoje roke in spraviti učitelstvo v tisto odvisnost, v kateri se je nekdanje nahajalo. Bolje je, je povdarjal govornik, da izstopi 15 učiteljskih društev, nego da bi zatajili svoje prepričanje. G. Kristan Bogatec je dejal, da je učitelstvo v Istri preveč obzirno radi narodne discipline. — Najbolj zanimivo in karakteristično je bilo blagajnikovo poročilo. Gospod Luznar je poročal, da je »Zaveza« imela primanjkljaj in se je vzdržala v finančnem ravnotežju s pomočjo posojila nad 800 kron, ki ga je prejela od uprave »Zvončka«. Tudi uprava »Popotnika« izkazuje primanjkljaj. Več sto goldinarjev pa baje izkazuje »Zvonček«, dočim glede »Učiteljskega Tovariša« radi dubioznih tirjatev ni jasno, ali je aktiven ali pasiven. (Ali se gospodje napredni učitelji v novi šoli niso zadostno naučili računati?) »Edinost« zabelezuje tudi naslednji stavek: »Sploh pasene nemoremo vzdržati opazke, da so vsi računi preveč jednostavno sestavljeni, tako da se nemoremo lahko spoznati faktičnega gmotnega stanja društva in časniškarskih podjetij, kakor tudi dotičnega dobička oziroma izgube v minolem letu.« To je res prevelika »jednostavnost«. Da bi »Slovškova zveza« stopila s takim računom pred javnost, to bi bilo vpitja okoli Jelenca! — Istotako se zanimivo čita, da so bili vsi ti računi odobreni. Ker liberalno učitelstvo vedno tako bahoto kriči o armadi naprednega učitelstva, ki šteje nad 2000 mož, smo se malo začudili, ko smo čuli, da je letos v tej »Zavezi« samo 1400 pravih članov. Kam je nakrat izginilo v enem letu okoli tisoč članov? Včeraj so šli delegatje, katerih je bilo baje okoli 100, gledat — Benetke. O ostalih pojavih smo večinoma že poročali. Tavčarju, ki je tudi to pot preko dokazov hotel si pomagati z dovtipom, da v slovenski trobojnici ni črne barve, bodi v odgovor, da slovenska trobojnica nikdar ni visela in ne bo na Dežmanovih grabljah!

Imenovan je gosp. Franc Roš, pomožni uradnik pri glavarstvu v Kranju, c. k. vladnim kancelistom v Celju. — Poštni kontrolor gosp. France Stermole v Gorici imenovan je za višjega poštnega kontrolorja. **Umrli** je v Gorici g. dr. Nikolaj Tonkli, bivši deželni poslanec in odbornik gorški, brat g. dr. viteza Jos. Tonklija. Pokopali so ga v soboto na solkanskem pokopališču.

Za sestanek nepolitičnih naših društev priobčuje oklic tudi tržaški »Novi List«.

Poročil se je sodni uradnik v Sežani g. Rudolf Kovačič z gđ. Justino Trobec iz sv. Ivana pri Trstu.

Bivši koncertni vodja »Glasbene Matice« odlikovan. G. dr. Josipa Cerrina, vodja cerkvenega petja na Dunaju, je dunajsko pevsko društvo »Koschatbund« imenovalo častnim članom.

Razglednice sv. Cirila in Metoda. Tiskarna Slatner v Kamniku je natisnila krasne razglednice s podobo sv. Cirila in Metoda v barvotisku po sliki Jurija Šubica.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu. Dne 7. septembra bo slovesna otvoritev društvenega doma.

Nedeljski počitek. Deželna vlada kranjska je izdala zakon, ki določa za trgovinske obrte vsake vrste v obče: 1. V deželnem stolnem mestu Ljubljani je ob nedeljah samo prodajanje živil (tudi sadja) od 7. ure zjutraj do 10. ure dopoldne dopuščeno. Ostale trgovine in obrti imajo torej v Ljubljani popolni nedeljski počitek. 2. V uradnih krajih c. kr. okrajnih sodišč je dopuščeno prodajanje blaga pri trgovinskem obrtu v obče in prodajanje pri proizvodnih obrtih, v kolikor isto ni po členu VI. in VII.

zakona z dne 16. januarja 1895., drž. zak. št. 21, posebej uravnano, šest ur po končani jutranji službi božji v župni cerkvi in 3. v ostalih župnih krajih pa do 4. ure popoldne, toda skupaj največ šest ur, in izvzemši ure, ki padejo na jutranjo, dopoldnjo in popoldnjo službo božjo, med katero morajo biti prodajalnice zaprte.

»Nezaupnica« poslanca Jakliču na učiteljski konferenci v Domžalah. Poroča se nam: Kar se je v 174. številki »Slovenčev« pisalo o g. učitelju Blejcu iz Trzina, je zmotno. Naš poročevalec se je v osebi zmotil. G. Blejec nezaupnice ni pisal, tudi se ni nič prizadeval, da bi se odpovedal g. Jakliču. Samo podpisal jo je. Oče nezaupnice je g. Mikael Kos, učitelj na Homeu. On je agitiral za podpise. Čudno se nam zdi, da se g. Kos, ker je stvar javno znana, sam ni oglasil ter pojasnil, da je on povzročitelj one »nezaupnice«, ki pa za g. Jakliča nikakor ni nečastna. — Misteriozna stvar, te nezaupnice! Podpisali so, pa imen ne zvemo, agitirali so, pa agitatorjev ni. Čudna stvar!

Z železniškega stroja padel je včeraj v Podnartu železniški kurjač Tuma Josip, ter se je na desno nogo precej poškodoval.

Iz Kranja. G. trgovec K. Florian je založil pred par tedni nove krasne razglednice. Na teh opazimo dobro ohranjeni zvonik nekdanje cerkvice na Šmarjetni Gori in poslopje g. Cofa, imenovano »Cofišče«. V tem poslopiju je dobra gostilna, ki je od prta ob nedeljah, praznikih ter ob torkih in četrkih; a tudi druge dneve je vstop dovoljen; (neudom »Malega Turista« proti vstopnini 40 h) obiskovalcu se je treba zgledati pri lastniku g. Cofu v Kranju. Razgled od tu je krasen in smelo trdimo, da je na celotnem Gorenjskem težko najti kako gostilno, kjer bi bil tako lep razgled in tak vžitek prirode kot tu. Zato opozarjamo cenjene čitatelje na to krasno postojanko. — Dne 15. avg. se je odpeljal romarski vlak na Sv. Višarje. Romarjev je bilo lepo število, večina iz šenčurske fare.

Iz Vipave. Veselica na korist Ketteja nagrobnemu spomeniku in Ciril-Metodovi družbi se je vkljub slabemu vremenu dokaj dobro obnesla. Žal, da se je mnogo občinstva absentiralo. Vzpored se je izvršil na splošno zadovoljnost. Petje je kar očaralo občinstvo, ki je burno pozdravljalo pevce, kakor tudi igralce. Zlasti »Botra Njerga« je izvrstno uspela. Mlinarica, mlinar in boter so si bili izvrstni partnerji. Mnogo smeja sta vzbudila pri »Ponesrečeni glavni skušnji« hlapca, krojača in čevljar, pa ni namenjen za igro, ampak za kuplet, to se pozna na prvi hip. Gospod Poniž je nabiral med odmor za našo »Družbo sv. Cirila in Metoda«.

Razpisuje se mesto poštnege odpravnika pri c. kr. poštnege uradu (III/4) v Mirni peči, polit. okraj Rudolfovo, proti pogodbi in kavciji 400 kron. Letna plača 550 kron, uradni pavšal 140 K in letni pavšal 548 K za vzdržavo petkratne pešne zveze na dan med poštним uradom in kolodvorom v Mirni peči ter za lokalno dostavljanje poštne pošiljatev. Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Prijeti tatovi kož v Trstu. Že dalj časa je neka tatinska družba krala cele bale kož v svobodni luki. Dotični oškodovani trgovci so stvar naznanili policiji, ki je organizirala posebno pažnjo za izvažanje kož iz svobodne luke. Tatovi so bili namreč jako dobro organizirani. Preskrbljeni so bili s falsificiranimi finančnimi certifikati in so ukradene kože kar javno na vozovih izvažali iz svobodne luke. Predvčerajšnjim popoldne pa je podinspektor Jazbinšek ustavil jeden tak voz in po natančnih poizvedovanjih se je izkazalo, da so bile kože ukradene in finančni certifikat ponarejen. Dotične tatove, med katerimi sta tudi dva uslužbenca hangarjev, so odvedli v zapor. Ukradene kože predstavljajo vrednost 600 kron.

K nesreči v Beli peči se nam še poroča: Delavec, ki se je zadnjič tukaj ponesrečil, je drugi dan okrog 4. ure umrl v beljaški bolnišnici. Zdravnika, katera sta bila poklicana, sta prišla kmalu na lice mesta, a sta mogla le za silo vravnati strte ude. Leva noga je bila nad kolenom uprav strta, desna zlomljena na tri dele, tudi leva roka je bila menda na več krajih zlomljena. Skoro

vse telo pa je bilo le ena velika rana. Po odredbi zdravnikov so ga morali poslati v bolnišnico v Beljaku. Do Trbiža na kolodvor ga je nosilo 12 mož v postelji ležečega baje več ur, akoravno je sicer do tja le dobre pol ure hoda. Pri zavesti je bil vedno in pretresujoče je bilo, kako je stokal in se mučil. V bolnišnici so se izjavili, da niso imeli dolgo enacega slučaja. Noge so bile kakor goba mehke in vse zdrobljene. Dobro, da ni bil vsaj oženjen, kakor smo poročali, zapušča pa žalujejo stariše, kojim je bil glavna opora. Bil je sploh varčen fant in dober človek. Bog mu bodi milostljiv!

Zopet kolesar ponesrečil. Zabožnik Koslerjevega piva v Gaberju gosp. Jožef Svetl, o katerem smo poročali, da je pri Vitanju tako nesrečno padel z biciklja, da so ga morali prevrežeti, je umrl.

Zgradbo kranjskega gimnazijskega poslopja je prevzel stavbinski podjetnik g. Josip Fuso za 24.200 K.

Smrt neznanega moža. Iz Škofje Loke se poroča »Gorenjec«, da so dne 12. t. m. dobili na cesti s kolodvora proti mestu nepoznanega, že priletnege človeka, ki je ležal vso noč na dežju. Drugi zvečer je umrl. Tega človeka nihče v Škofji Loki ne pozna.

Ostanke rimskega vodovoda so dobili za novo hišo g. Seidla v Šiški.

Poslopje kmetijske šole v Gorici, laški oddelek, o katerem smo poročali, da poka, je po določbi komisije postalo nerabljivo in se bo moralo podreti.

Zakaj je odstopil celjski župan. Razni listi poročajo, da je župan Stieger odstopil, ker se boji finančnega poloma Celja. Mesto je za vzdrževanje umetnega nemštva žrtvovalo ogromne svote.

Nesreča pri žagi. V Reki pri Hočah so se igrali pri žagi Kiffmannovi šolski otroci. Deček Franc Pehar je tako nesrečno padel na neko drevo, da je umrl.

Ponesrečen sprevodnik. Na Štajerskem je železniški sprevodnik južne železnice Julij Gruber padel z vlaka in se smrtno nevarno poškodoval.

Potujoč cerkveni tat. Iz Grahovega pri Cerknici se nam piše: Dne 12. t. m. klatil se je tu okrog neznan, gosposko oblečen, pa sumljiv človek. Šel je obiskat najbrže ne iz najboljega namena, tudi tukajšno farno cerkev ob času, ko župnika ni bilo doma. Kot so pokazali sledovi njegovega »cerkvenega obiska«, je svojo pobožnost kaj slabo opravljal v le-tem božjem hramu. Kajti ko je v četrtek zjutraj gospod župnik po cerkvi to in ono revidiral, našel je oba nabiralnika za cerkvene milodare potrta in enega med tema izpraznjenega.

Domobranski novinci morajo letos nastopiti vojaško službo dne 6. oktobra. Isti dan so pozvani tudi nadomestni rezervniki.

Preložitve sejma. Deželna vlada je na prošnjo preserske občine dovolila, da se letni sejem dne 8. junija preloži na 15. junija vsako leto.

Služba diurnista z dnevno 2 K je izpraznjena pri okr. sodišču v Mokronogu.

Jubilejne ustanove iz zaklada patriotskega gospejnega društva v znesku 79 K 80 v. so dobili invalidi: Jos. Sedmak, Blaž Sabec, Ant. Novak, Jan. Stare, Jan. Jeretič, Martin Stock, Ant. Putzel, Lovro Palovec, Iv. Ladiha, Jos. Korelc, Jan. Zajc in Jan. Simenc. — Poleg tega je dobilo več prosiincev manjše podpore.

Obesil se je v Celovcu 48letni mešetar Moher, doma iz Naklega pri Kranju.

»Die deutsche Mark am Südmeer«. Vsenemška zveza je izdala pod tem naslovom neko brošuro, v kateri sklepa na podlagi nekaterih nemških naselbin, ki so pa že izginile, da imajo le Nemci pravico do dežele ob adrijskem morju. Pisatelj Otakar Schubert je toliko predrzen, da pravi, da je Ljubljano ruski rubelj naredil slovensko.

Ljubljanske novice.

Trgovka z dekleti Julija Hirschfeld iz Budimpešte je zaprta na ljubljanskem Zabajaku. Bila je aretirana na Pragerskem.

Mrtvoud je zadel uslužbenca pri brzojavu g. Zangla. Sedaj se mu zdravje boljša.

Topničarji. Topničarska baterija št. 3 artilerijskega polka št. 7, ki je bila na Krškem kontumacirana, je včeraj došla v Ljubljano in se poda te dni k vojaškim vajam.

Nesreča na dolenski železnici. V soboto zvečer je pri Skofelji vozil preko železniške proge voz z romarji v trenutku, ko je privozil tovorni vlak. Romarji so peli in niso slišali piskanja železniškega stroja, ki se je zaletel v zadnji del voza in ga potisnil na stran. Romarji so padli z voza. Nekateri so dobili lahke poškodbe, drugi so se samo prestrašili. Jera Zakrajšek iz Griča pri Velikih Laščah si je zlomila desno roko. Pripeljali so jo v dež. bolnico. Ista nesreča bi se skoro zgodila pri osebnem vlaku. Izvošček S. Moser ni slišal znamenja. Le s skrajno silo je ušel vlaku. V izvoščekovem vozu so bile tri osebe.

Napad. Pekovskega pomočnika Jožefa Cimpermana iz Bohinjske Bistrice je nekdo, ko se je vračal domov, napadel in mu z nekim utežem precej težko rano prizadel na glavi.

Nogo si je zlomil danes pri Tönniesovi opekarni v Kosezah Babnik Janez, ko je po neki deski v peč peljal s samokolnico ilovico. — Levo nogo si je zlomil v kamenolomu v Škofji Loki kamnoseški pomočnik Kafou Andrej, ker je z visočine padel neki kamen in se mu ni mogel dosti hitro umakniti.

Ponesrečen kolesar. Včeraj dopoldne se je R. F. hlapec pri Souvanu, vozil z nekim visokim kolesom po vrtu pri »avstrijskem cesarju« ter si desno nogo precej razparal, tako, da so mu jo morali v deželni bolnici šivati.

Nepredvidni kolesarji. Na Tržaški cesti je povozil kolesar delavko Marijo Cimperman, ki je lahko poškodovana. — Na Zaloški cesti je neki kolesar povozil 19-letno delavko Ernestino Hlafer, ki je poškodovana na vratu in roki.

Ljubljanski zidarji so imeli v soboto shod, na katerem so sklenili, da letos ne bodo nadaljevali stavke in bodo zahtevali, da jim delodajalci prihodnjega maja dajo 10 urni delavnik.

Togo- in Mandingo-četa je včeraj priredila prve predstave v »Narodnem domu«. Občinstvo je z zanimanjem sledilo predstavam crnuhinje govore tudi nemški.

Tekmovanje v počasni vožnji včeraj na cesti od Koslerja do »Novega sveta« ni prinesla zaželenega vsepa, ker so vsi kolesarji pred ciljem stopili s kolesa. Ponovila se je vožnja potem na dvorišču in je pri tej vožnji se odlikoval g. Accetto.

Izpred sodišča.

Truga otroka ubila. Dne 22. aprila t. l. izročili so 15 let stari Ivani Križaj na Verdu njeni stariši v varstvo 6 let staro Francico in 3 in pol leto starega Franceta. Okoli 4. ure pa je postalo Ivani dolgčas in šla je k Veharjovim, kjer je pomagala pri perilu, ne brizajoč se za otroka, ki ju je pustila pred Martinovo hišo. Nekaj korakov od te hiše stoji tepka in na to tepko je bila pristonjena truga za prevažanje gramoza; ta truga je posebno v oči bodla malega Franceta; hodi si, da je hotel tu poskušati svojo moč s tem, da jo je sem ter tja rukul, ali na kak drugi način premakniti hotel, truga se je prevrnila in malega Franceta ubila. Sodišče je Ivano Križaj zaradi njene malomarnosti, ker ni pazila na njej v varstvo izročene otroke, obsodilo na 5 dni zapora.

Razne stvari.

— Najnovejše od raznih strani Stekel pes ugriznil 24 oseb. V občini Trostberg v Slezviku je stekel pes ugriznil 24 oseb; šest izmed njih je že mrtvih, štiri se bore s smrtno, ostale so pravčasno odpeljali na Kochov zavod v Berlin. — **Nesreča pri bakljadi.** Mej bakljado v Antwerpen se je vžgal slavnostni voz. Ena izmed žensk je zgorela, štiri druge so se zlo opekle. V gneči je bilo ranjenih do 30 žensk in otrok. — 200 hiš pogorelo je v Czerniakovem pri Vratislavi. Nad 150 rodbin je brez strehe. Več otrok je ožganih. **Tovarniški dimnik** zasul 17 oseb. V Wernsdorfu je orkan podrl tovarniški dimnik. Stiri osebe so ubite, 12 nevarno ranjenih. — **Schulverein** v Bruselju. Vsenemški »Schulverein« je v Bruselju dogradil nemško šolo s stroški 400.000 frankov. — **»Chartreuse«** se preseli v Avstrijo. »Figaro« poroča, da je opat chartreuski sklenil, da premešči izdelovanje svetovnoznanega likerja »Chartreuse« zaradi preganjanja francoske vlade iz Francije v Avstrijo in da se selitev začne že oktobra meseca. — **Nemški prestolonaslednik** je baje izjavil svojemu očetu, da prepusti prestol svojemu bratu, ker se hoče poročiti z neko Američanko, v katero se je zagledal. Nemški cesar se je, kakor poročajo listi, svojemu sinu smejal in dejal, naj to bolezen preboli, kakor je tudi on v svojih mladih letih prebolel slično bolezen. — **Stara mati morilka.** Nezakonskega otroka svoje hčere je umorila v Stolnem Belemgradu vdova Hereog. Razbila je otroku glavo.

— **Svetovno razstavo v Južni Afriki** hočejo prirediti leta 1904 v Johannesburgu. — **Shod steklarjev** se vrši na Dunaju. Shod je zahteval, da smejo steklo prodajati le steklarji.

Društva.

(Tombolo) priredi podružnica c. kr. kmet. družbe v Begunjah na vrtu gostilne gosp. Ferd. Michla v Poljčah, v nedeljo 24. avgusta 1902. Vpored: Tombola in prosta zabava. Darila za tombolo se hvaležno sprejmo. Čisti dohodek je namenjen za društvene potrebe. Začetek ob 4. uri pop. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Zagreb, 18. avg. Prihodnji občni zbor zveze hrvaških pevskih društev se vrši v Bakru. Na slavnosti v Maksimiru je bilo 20.000 ljudi. Zbori se niso mogli razvrstiti in je kar šest zborov nakrat pelo. Slovenci so se včeraj vrnili domov. Slovo je bilo prisrčno.

Dunaj, 18. avgusta. (C. B.) Cesar pride jutri zjutraj na Dunaj, da pozdravi mater španskega kralja, Kristino, in se naslednji dan popoldne zopet vrne v Išč.

Praga, 18. avg. Naval Pogačnik gostuje prihodnji mesec na tukajšnjem češkem narodnem gledališču.

Brest, 18. avg. Podpredsednik generalnega sveta v okraju Finistère, senator Delobea v pismu na ministrskega predsednika Combasa protestira proti oficialni njegovi noti, v kateri se naziva sedanje gibanje proti zatvarjanju kongregacijskih šol rojalistiško.

Umrli so:

12. avgusta. Marija Hermina Majerčič, vladnega uradnika hči, 3½ leta, Karlovska cesta 5, jetika.
13. avgusta. Fran Brandstetter, stolarjev sin, 6 ur, Karlovska cesta 24, debilitas vitae.

V bolnišnici:

11. avgusta. Gregor Kunc, 62 let, ostarelost. — Ivan Sirok, pastir, 15 let, jetika.
12. avgusta. Terezija Režun, gostija, 68 let, carcinoma hepatis.
13. avgusta. Andrej Eichinger, prisiljenec, 63 let, apoplexia cerebri.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podulica v 24 urah v mm.
16. 9. zveč.	736-1	17-8	sl. jzali.	jasno.		
17. 7. zjut.	735-5	18-7	sl. jzali.	sk. jasno.		0-0
17. 2. popol.	734-3	24-2	sr. jzali.	sk. obl.		
17. 9. zveč.	735-8	17-0	sl. svzh.	dež.		
18. 7. zjut.	738-0	18-3	sl. jg.	oblačno.		55-4
18. 2. popol.	736-8	24-8	sl. jvzh.	sk. jasno.		

Srednja temperatura sobote 18°, norm.: 19-3°
Srednja temperatura nedelje 17-9°, normale: 19-3°.

Dunajska borza

dne 16. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	101-90
Skupni državni dolg v srebru	101-75
Avstrijska zlata renta 4%	121-65
Avstrijska krona renta 4%	100—
Ogerska zlata renta 4%	121-25
Ogerska krona renta 4%	98—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	1582—
Kreditne delnice, 160 glđ.	686-25
London v ista	239-77
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-02½
20 mark	23-40½
20 frankov (napoleonador)	19-06
Italijanski bankovci	94-15
C. kr. cekini	11-26

Usem znancem in prijateljem,
od katerih se pri odpotovanju v novo
mi domovino nisem zamogel osebno
posloviti, kličem tem potom presrčni:

2 Rogom! Na svidenje!

Franc Sakser,

urednik »Glas Naroda«
v New Yorku.

972 1—1

Poslano. 977 1—1

Podboštika, dopisnika v »Sl. Narod«
iz Kroke pozovem, naj povzame svoje pravo ime,
da se poravnava pred sl. c. kr. deželno sodnijo. Če ne stori tega, ga imenujem tukaj
lažnika in nesramnega obrekovalca.

Kropa, 16. avgusta 1902.

Franz Hoenigman,
župnik.

Poslano.

Gosp. dr. Ivanu Tavčarju, državnemu in deželnemu poslancu v Ljubljani.

V svojem nedeljskem govoru pri Anžonovcu v Srednji vasi ste na moje vprašanje: „Ker ste toliko blatili in ponizevali osebo dr. Šusteršiča in delovanje katoliške-narodne stranke, povejte nam to, kaj je vaša liberalna stranka storila za nas kmete, da bomo vedeli vaše zasluge ceniti?“ — reagirali s tem, da ste rekli meni: „Varujte se, da na žabjek ne pridete, ker ste svoj podpis zatajili.“ Ker mi pa na takojšnje moje vprašanje, kdaj in kje, niste nič odgovorili, Vas javno pozivljam, da mi dokažete omenjeno dejanje; sicer Vam bom dal ime, katero gre takemu človeku, ki neresnice ne prekliče.

Lovsko brdo, 16. avgusta 1902.

976 1-1 Urban Pintar.

Emajlna glasura, prava, uporabljiva za predmete, kateri se mnogo rabijo, n. pr. umivalniki, železje, les, kositar, kameniti predmeti, vodovodne školjke, kojim da porcelanu slično prevlako. V škaflicah po 1/2 in 1 Ko. se dobiva pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice. Vnanja naročila po povzetju. 524 3 12-4

Naznanilo.

Podpisani usojam si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da me je c. kr. okrajno sodišče v Ljubljani z odlokom z dne 5. avgusta 1902, št. E 1601/2 imenovalo prisilnim upravnikom gospoda Alojzija Kališa, plakaterja v Ljubljani.

Uljudno torej prosim, da blagovoli slavno p. n. občinstvo od danes nadalje vse

plakate,

katero namerava s prilepljenjem razglasiti, meni **dopošiljati** ali me o tem obvestiti. Opomnim še, da bodem kot sekvester **kioske temeljito prenovil** in vse plošče osnažil, ter uljudno prosim, da lastniki plošč naročila ponovno, ker bodem **naročnino snizal**.

Ljubljana, dne 18. avgusta 1902.

Z velespoštovanjem 976 3-1

Peter Matelič,

podjetnik za snazanje stanovanj in oken na sv. Petra nasipu št. 25 prtilčno na desno.

Narodni dom.

Jutri, v torek, 19. avgusta, je predzadnji dan predstav

Togo in Mandingo karavan.

Čas predstav in vstopnina kakor že oznanjeno. 964 1-1

971 2-1

Služba

cerkvenika in organista

se razpisuje. Nas'op s 1. oktobrom t. l. — Pojasnila daje župni urad v Zagradcu (Dol.)

Absolutno zajamčeno pristno mašno vino.

Škofjski list je l. 1898. priporočal v č. gg. župnikom mašno vino, katero razpošilja „Kmetijsko društvo v Vipavi“ kot zajamčeno pristno.

Belo vino posebno dobrega okusa odaja se po 35 K in višje, in rdeče namizno hrlobovsko po 30 K za 100 litrov v Postojno postavljeno.

Najmanjša množina je 56 litrov. Naročbam čez 500 litrov se cena primerno zniža.

Zadružno nadzoruje strogo v č. g. dekan Vipavski. Izključena je vsaka prevara.

Na zahtevanje se pošljejo vzorci.

Kmetijsko društvo v Vipavi. 799 (4)

lekarna Piccoli

„pri Angelu“ l. 2 (50-33)

Ljubljana. * Dunajska cesta

Železnato vino

LEKARJA Piccoli-ja v Ljubljani. Dobiva se v lekarnah

krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe

Politrška steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar **Gabriel Piccoli** v Ljubljani točno, ako se mu pošlje znesek po poštnem povzetju.

Ugodna priložnost

za oženjenega rokodelca, krojača, brievca, urarja, ali šiviljo, kjer se odda na račun stara, znana gostilna na Gorenjskem poleg farne cerkve in velike ceste. Kje, povz. upravništvo „Slovenca“. 955 3-2

2 električna lepa lustra,

močno poniklana, oba z dvema žarnicama, in jednako delana, prav malo rabljena, primerna za prodajalce, kavarne ali salonske prostore, sta takoj

na prodaj

60% pod ceno. Kje? Poizvé se pri upravništvu „Slovenca“. 962 2-2

St. 156/pr.

Razpis.

Pri upravitelstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani izpraznjena je

služba kontrolorja

z letno plačo 2600 K, s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K tr s prostim stanovanjem.

Prosilci za to službo vložé naj svoje pravilno opremljene prošnje

do 10. septembra 1902

pri podpisnem deželnem odboru.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 10. avgusta 1902.

St. 9335.

Razpis.

938 2-2

Na Kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu z dvoletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom je izpraznjenih sedem deželnih ustanov za prihodnje šolsko leto 1902/1903, katero se prične 4. novembra 1902.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja in so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli; obleko pa si morajo sami preskrbovati.

1. V šolo se sprejmejo tudi: **Plačujoči** učenci, kateri plačujejo po 60 h na dan za hrano in stanovanje in pa 40 K šolnine na leto in

2. **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 1 K, se imajo do 16. septembra 1902 izročiti vodstvu „Kranjske kmetijske šole“ na Grmu pri Novem mestu.

Prošujam je priložiti rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župniško spričevalo o lepem vedenju.

Vsak učenec se mora podvreči vsprejemnemu izpitu, ki se raztega na slovenski jezik in priprosto računstvo, in od uspeha tega izpita je odvisno, ali se dotičnik v šolo sploh sprejme.

Prošnjam za sprejem proti plačilu je priložiti reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Učenci, kateri ljudsko šolo z dobrim vspehom dovrše, imajo pri vojaščini pogojno pravico do le dveletne prezentne službe. Ako namreč svoji vojaški dolžnosti brez graje skozi dve leti zadostijo ter dokažejo, da se bodo po izstopu prezentne službe na lastnem ali pa na svojih starišev gospodarstvu kmetijstvu posvetili, zamorejo na podlagi odredbe vis. c. kr. vojniškega ministerstva z dne 22. julija 1895, št. 4643, proti koncu drugega leta za odpust tretjega leta prositi.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 2. avgusta 1902.

St. 144/pr.

Razpis.

904 3-3

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče službe:

1. pri deželnem tajnistvu službo **revizorja** s plačo 2600 K in aktivitetno doklado 500 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K.

Prosilci za službo revizorja, kateri bode imel v prvi vrsti nadzorovati poslovanje občin na Kranjskem, morajo dokazati, da so dovršili juridično-politične študije in da so napravili praktični izpit ali za politično ali pa za sodniško poslovanje. Ako takih prsilcev ni, se bo oziralo tudi na prosilce, kateri dokažejo, da so za upravno poslovanje dobro izvežbani;

2. pri deželnem stavbnem uradu:

a) službo **inženirja** s plačo 4000 K in aktivitetno doklado 700 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 400 K;

b) eventualno službo **inženirja** s plačo 3200 K in aktivitetno doklado 600 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K;

c) eno, eventualno dve službi **stavbnih pristavov** s plačo po 2000 K in aktivitetno doklado 400 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K.

Prosilci za službe pod a), b) in c) morajo dokazati, da so dovršili tehnične študije za inženirsko stroko.

Prosilci za razpisane službe predložé naj svoje z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika ter s spričevali o usposobljenosti podprte prošnje

do 25. avgusta t. l.

podpisnemu deželnemu odboru, in sicer oni, ki so že v kaki javni službi, potom predpostavljene oblasti.

Deželni odbor vojvodine kranjske.

V Ljubljani, dne 25. julija 1902.

OTON SEYDL

zobotehnik v Ljubljani, bivši družabnik

gosp. dr. Rado Frlana

zobozdravnika v Ljubljani, naznanja, da otvori

tekem prihodnjih dni

zobozdravniški in zobotehnični atelje

v dosedanjih prostorih atelje-a gg. dr. Rado Frlana in Otona Seydl-a, to je v

Špitalskih ulicah hiš. šte. 7. l. nadstropje

v družbi s priznanim zobozdravnikom z Dunaja.

947 3-1

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri zrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 89